

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-317

5.5.2020

INSR Insurance Group ASA (Tide Forsikring)

Motorvogn

Utforkjøring – uriktige opplysninger om bilens tilstand og hendelsesforløpet – 8-1 fjerde ledd.

Sikredes bil havnet utfor en skrent og ble skadet på en mindre vei i nærheten av der han hadde hytte. Bilberger reagerte på at bilbelte sto i låsmekanismen da bilen ble berget opp dagen etter, og meldte ifra om dette til politiet. Krav ble meldt selskapet, og saken ble satt til utredning. Selskapet avsto og anførte at sikrede forsettlig hadde fremkalt forsikringstilfellet, samt gitt uriktige opplysninger om den tekniske tilstanden og verdien av bilen før skaden skjedde. Sikrede bestred å ha gitt selskapet uriktige opplysninger, og viste til at selskapet i begrenset grad hadde dokumentert sine påstander. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 150 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skader på bil etter utforkjøring og spørsmål om selskapet kan avslå kravet pga. uriktige opplysninger i forbindelse med skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Sikredes bil ble skadet 23.7.19 på en smal grusvei ikke langt fra sikredes familiehytte.

Sikrede sendte 24.7.19 selskapet skademeldingsskjema hvor han gir følgende forklaring:

Rådyr kom foran bilen. Jeg svingte unna for å unngå påkjørsel av rådyret og skled utenfor veibanen og ned i skråningen.

Skademeldingen sier videre at sikrede kjørte i 20 km/t da situasjonen oppsto og antakelig også i kollisjonsøyeblikket. Fartsgrensen på stedet er angitt til 50 km/t mens bilens kilometertilstand er angitt til 330 000. Videre er det opplyst at bergingsbil ble tilkalt. Sikrede krysset av for "nei" på spørsmål om tidligere skader.

Sikrede dro til legen. Av journalen den 25.7.19 fremgikk:

Kommer for sjekk etter i går å ha kjørt av veien og ned en skråning på en skogsvei. Hastighet lik ca. 20 km/t. Spratt et rådyr ut i veien som var årsaken til utforkjøringen. Er stiv i hele kroppen og har hodepine pluss er kvalm, men ikke oppkast eller hatt synsforstyrrelser. Borte i få sek. Brukt bilbelte, airbag ikke utløst. Bilen ikke snurret rundt. Ingen andre biler involvert.

BT: 116/70. Pupiller er sidelike og runde, reagerer likt på belysning. Normale bevegelysesutslag i alle plan i nakken. Klar, våken og orientert. Virker stiv og støl.

(...)

Sikrede kontaktet operasjonssentralen den 2.8.19 og opplyste om hendelsen. Ifølge notatet ble det opplyst om mulig hjernerystelse, men det ble ikke iverksatt operative tiltak fra politiets side.

Selskapet satte saken til utredning etter tips fra politiet.

Utredet og sikrede gjennomførte samtaler og befaring på skadestedet. Vedrørende bilens tilstand opplyste sikrede blant annet:

Det var ikke noe feil med bilen, bortsett fra et stag som hoppet av og til. I følge (merkeverksted) hadde dette ingen betydning. Det lyste en varsellampe av og til, og det kom en gul trekant på displayet. Varsellampen lyste bare av og til.

Ifølge utrederens notat forklarte sikrede at han hadde vært innom hytta den aktuelle dagen for å se til denne. I forbindelse med besøket i området hadde sikrede også kjørt inn den aktuelle veien for å se etter vilt. Sikrede var en ivrig jeger. Veien til hytta var en blindvei på tre kilometer. Da han var på vei tilbake kom det et rådyr over veien fra venstre:

Han skvatt veldig, og forsøkte å svinge unna. Han fikk framhjulet på bilen utenfor kanten på venstre side, og klarte ikke å styre den tilbake på veien. Bilen reiste ned i et juv på omtrent fem meter.

Det smalt veldig da bilen nådde bunnen av juvet. Det var ingen ting som bremsset bilen før den nådde bunnen. Det rant kjølevæske av bilen, da den landet med fronten først, før den liksom snudde seg og ble stående på alle fire hjul. Han husket dårlig av selve hendelsen, da han mente han slo hodet ganske kraftig i smellen. Han trodde han var borte noen sekunder.

Airbaggen løste seg ikke ut, noe forsikringstaker syntes var veldig merkelig.

På forespørsel opplyste han at han hadde hatt sikkerhetsselen på, og at den antakelig strammet seg. (...)

Han kom seg ut av bilen uten problemer, og tror han gikk inn i bilen igjen og slo av tenningen. Han mener å huske at bilen fortsatt sto og gikk, og at det var derfor han gjorde dette.

...

På forespørsel opplyste forsikringstaker at han antakelig ikke bremsset før uhellet. Han antok at han kjørte i 20 kilometer i timen. Han hadde stått stille rett forut for hendelsen, og sett etter dyr. Han skulle akkurat starte kjøringen da uhellet inntraff.

Sikrede forklarte videre at han hadde gått ut til der det var dekning, ringt faren og blitt hentet i løpet av ca. en time. På spørsmål fra utreder om bilens markedsverdi, antok sikrede mellom kr 150–200 000.

Utreder kontaktet bilberger. Han fikk opplyst at bilen var blitt hentet ut dagen etter hendelsen. Følgende ble notert etter samtalereferatet:

Han beskrev stedet der utforkjøringen skjedde, som "rene ødemarka", og at det er omtrent en times kjøring fra bygda. Både på grunn av avstand og vegstandard. Det eneste stedet i området der det er noe som kan kalles et juv, er der bilen lå utfor veien. Bilen lå langt nede i juvet. De måtte ha to bergingsbiler til stedet for å berge bilen.

(Bilberger) merket seg at det ikke var skrensespor eller bremsespor i grusen der bilen hadde kjørt ut av veien.

Da de bereget bilen, sto den i park. Nøkkelen var fjernet fra bilen. Sikkerhetsselen var festet til festepunktet, og bestestrømmeren hadde ikke utløst. Det var ingen merker etter at noen hadde slått hode i frontrute, eller på annen måte skadet seg. Det virket som at ingen hadde sittet i bilen da den kjørte ut av veien og ned i juvet, slik bilbergeren oppfattet det.

Airbag hadde ikke løst seg ut. Dette syntes bilbergeren var veldig spesielt, da bilen var inntrykket i fronten. Det kan hende at airbagen ikke virket.

...

Sikredes far ble kontaktet av utreder. Han bekreftet at han hadde vært og hentet sønnen den aktuelle dagen. Sikrede hadde hatt smerter da han møtte ham.

Sikrede la frem dokumentasjon for omfattende reparasjoner av bilen etter at han hadde kjøpt den for tre–fire år siden. Han opplyste også at han, i forbindelse med EU-godkjenning i november 2018, hadde måtte utbedre en del forhold for å få bilen godkjent. Han opplyste videre om bilen:

Motor og girkasse var bra på bilen. Da han kjøpte bilen var girkassa enten flushet eller byttet. Registerkjede skulle også ha vært byttet. Han mente at dette også ble gjort av (lokalt verksted). Automatkassene på disse bilene skulle ifølge forsikringstaker ha blitt bedre etter 2007. Det var en av årsakene til at han kjøpte bilen.

Det var ingen feil med bilen, bortsett fra et stag som hoppet av og til. I følge (merkeverksted) hadde dette igjen betydning. Det lyste en varsellampe av og til, og det kom en gul trekant på displayet. Varsellampen lyste bare av og til.

I verdivurdering foretatt av selskapet 13.8. ble verdien satt til kr 149 000.

Selskapet varslet sikrede den 23.8.19 om at det vurderte å avslå sikredes krav på bakgrunn av at han hadde gitt uriktige opplysninger om hendelsen og om bilens tilstand.

Sikrede bestred avslaget i et brev samme dag. Han imøtegikk alle påstandene fra selskapet, både de som gjaldt hendelsesforløpet og de som handlet om feil ved bilen.

Den 27.8.19 ble bilen undersøkt hos et merkeverksted. Det ble klart at det var en del aktive feilmeldinger på bilen, og at en utbedring av disse ville ligge på ca. kr 51 000.

Selskapet innhentet også ulike annonser fra finn.no og som viste en salgssum for tilsvarende biler med samme alder. Disse bilene var annonsert med priser godt under kr 100 000, og med en lavere kilometerstand enn det sikrede selv hadde lagt til grunn for sin vurdering.

Selskapet avsto kravet den 8.9.19 begrunnet med at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger om bilens tilstand på skadetidspunktet. Det frafalt anførselen om at det var gitt uriktige opplysninger om hendelsesforløpet, men tok forbehold om å påberope dette på et senere tidspunkt.

Sikrede klaget saken inn til Finanklagenemnda den 21.10.19.

Sikrede krever erstatning for skade på bilen og avviser at han har gitt gale opplysninger. Ulykken inntraff slik han forklarte, og selskapets antydninger om at hendelsen er fremkalt av sikrede selv fremstår som udokumenterte påstander. Det er selskapet som har bevisbyrden for at det er gitt gale opplysninger, og bevisbyrden er streng.

Sikrede var omtåket etter hendelsen og gikk inn og ut av bilen flere ganger for blant annet å ta ut nøkkelen. Han kan ha satt sikkerhetsselen "på" igjen i den forbindelse. At sikkerhetsselen var satt i låsmekanismen dokumenterte uansett ikke at han ikke hadde på seg sikkerhetsbelte da ulykken inntraff, eller at han eksempelvis ikke hadde sittet i bilen. Videre må det legges til grunn at farten var ned mot 20 km/t, noe som ikke nødvendigvis medfører at bilens sikkerhetsutstyr utløses. At bilen sto i "park" da den ble funnet underbygger dessuten sikredes forklaring. Det ville være vanskelig å dytte en så stor bil ned en skrent dersom den var satt i "park" først.

Sikrede avviser at han ga gale opplysninger om bilens stand før ulykken og anfører at det kun var én feilmelding som var kommet opp på bilen før ulykken. Dette har han også opplyst til utreder, og gjaldt et stag som hoppet av innimellom. Hans lokale verksted hadde dessuten bekreftet ovenfor sikrede på et tidligere tidspunkt at dette ikke var av betydning for bruken av bilen. Bilen var ellers i god stand ut i fra alder og kilometerstand, og den var blitt reparert av sikrede når det hadde vært behov for det. Sikredes anslag om verdi på bilen til kr 150 000–190 000 er heller ikke ulikt det selskapets verditakst viste, og tilsier at hans opplysninger ikke kan anses å være uriktige.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ga uriktige opplysninger om bilens verdi og tekniske stand før skaden, samt at hendelsesforløpet ikke kan ha funnet sted slik sikrede har meldt inn. Selskapet mener sikrede mest sannsynlig ikke satt i førersetet i sammenstøtet, og at han forsettlig har fremkalt forsikringstilfellet. Det ble ikke funnet bremsespor på stedet, og det er underlig at skaden skjedde akkurat på dette strekke når dette var eneste skrent på veien. Sikrede har heller ikke fått påvist ytre skader etter hendelsen. Airbag var ikke utløst, og sikkerhetsselen sto i

låsmekanismen da bilberger kom tilstede dagen etter hendelsen. Dette skal bilberger ha reagert på da han trakk bilen opp og varslet politiet om. Dette var også grunnlaget for at saken ble satt til etterforskning.

Selskapet anfører at sikredes forklaring til utreder om det ikke var noe i veien med bilen, med unntak av en aktiv feilmelding, var feil. Det ble funnet ni aktive feilmeldinger på bilen ved undersøkelser hos merkeverksted. Alle disse kommer opp ved oppstart av bilen, og sikrede må ha vært klar over dem. Tekniske undersøkelser viser dessuten at det ikke er noen årsakssammenheng mellom skaden og feilmeldingene. En utbedring av disse forholdene beløper seg til over kr 50 000, noe som reduserer verdien på bilen betraktelig. Sikrede må ha vært klar over at verdien av bilen dermed ikke var kr 150 000–200 000 slik som antydnet, og som også ble anslått som verdi da selskapet fikk bilen taksert. I den sammenheng viser selskapet også til annonser på finn.no og en udokumentert uttalelse fra bilkyndige om at disse bilene er svært tungsolgte.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avvise ansvar pga. uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Saken reiser spørsmål om hvordan skaden inntraff, hvilken tilstand bilen var i før skaden og hvilken verdi bilen hadde. Dette bør avklares ved muntlige forklaringer fra partene og teknisk sakkyndige under en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).